

ประมวลคึกษา

ภาค ๒

หลักสูตรตามบัญญัติคึกษา

ตอนที่ ๓ หลักสูตรชั้นมัธยมปลาย

ประมวลศึกษาภาค ๒
ตอนที่ ๓ หลักสูตรชั้นมัธยมปลาย

กระทรวงธรรมการได้พิจารณาเห็นเป็นการสมควรที่จะวางระเบียบการ
เกี่ยวกับหลักสูตรสามัญศึกษาในส่วนชั้นมัธยมปลาย เพื่อให้เป็นไปโดย
เหมาะสมแก่กาลสมัย และดำเนินไปตามแผนการศึกษาชาติ จึงได้
กำหนดอัตราเวลาเรียน ชั้นมัธยม ปลาย และหลักสูตรชั้นมัธยมปลายไว้
ข้างท้ายนี้.

ประกาศมาณวันที่ ๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๘๐

ดิเรกคุณทวามชัย

รัฐมนตรี.

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมปลาย

วิชา	จำนวนชั่วโมงที่ต้องเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	๗/๕ ปท ๕	๗/๕ ปท ๕	๗/๕ ปท ๖
หน้าที่พลเมืองและศีลธรรม	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
ภาษาไทย	๕-๓๐	๕-๓๐	๕-๓๐
ภาษาต่างประเทศ	๕-๓๐	๕-๓๐	๕-๓๐
คณิตศาสตร์	๖-๐๐	๖-๐๐	๖-๐๐
วิทยาศาสตร์	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
ภูมิศาสตร์—ประวัติศาสตร์	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
วาทเขียน	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
การฝีมือ (ชาย)	๒-๐๐	๒-๐๐	๒-๐๐
การฝีมือและการเรือน (หญิง)			
พลศึกษา			
วิชาเลือกหรืออนุสัภาค	๓-๐๐	๓-๐๐	๓-๐๐
รวมเวลา	๓๐-๐๐	๓๐-๐๐	๓๐-๐๐

- หมายเหตุ ๑. สวดคำนมัสการ ร้องเพลงชาติ สรรเสริญพระบารมี
ประชุมสั่งสอน ให้มีสัปดาห์ละครั้ง ใช้เวลานอก
อัตราเวลาเรียน
๒. การฝึกหัดวิชาลูกเสือที่ต้องไปหัดหรือแรมคนทอน ๆ ให้
เป็นเวลาพิเศษอย่างน้อยยบละ ๒ ครั้ง และควรวงการ
แรมคนเช่นนั้นในทุกฝน
๓. วิชาลูกเสือให้เรียนเฉพาะนักเรียนชาย ส่วนนักเรียน
หญิงให้เรียนวิชาอนาสภาภาษา
๔. อัตราเวลาเรียนภาษาไทยควรยกเลิกข้างท้ายนี้
๕. ตามปกติให้หยุดเรียนสัปดาห์ละ ๑ วัน
๖. วันหยุดเรียน ให้หยุดพักวันละ ๒ ครั้ง หยุดพักใหญ่
๑ ชั่วโมง หยุดพักน้อย ๑๕ นาที (นอกอัตรา
เวลาเรียนที่กำหนดไว้)
๗. การสอนวิชาครึ่งหนึ่ง ๆ โดยปกติไม่ควรสอนเกิน
ครึ่งละ ๑ ชั่วโมง
๘. การคร่ำ สำหรับหญิง ให้ทำนอกอัตราเวลาเรียน
๙. อัตราเวลาเรียนข้างต้นนี้ กำหนดไว้เป็นมาตรฐาน
บังคับ แต่ถ้าวโรงเรียนใดจะกำหนดอัตราเวลาเรียนผิด

ไปจากนี้ ถ้าเป็นการแก้ไขเปลี่ยนแปลงในวิชาหนึ่ง ๆ
แตกต่างกันไม่เกิน ๑ ชั่วโมง ให้กรรมการจังหวัด
มีอำนาจพิจารณาผ่อนผันได้ นอกจากนั้นให้ผ่อนผันได้
ด้วยได้รับอนุมัติจากอธิบดีกรมศึกษาธิการ

อัตราเวลาเรียนชั้นมัธยมปลาย

เฉพาะภาษาไทย

วิชาภาษาไทย	จำนวนชั่วโมงที่ควรเรียนในรอบสัปดาห์หนึ่ง		
	ส/ส ป.ท. ๔	ส/ส ป.ท. ๕	ส/ส ป.ท. ๖
อ่าน	๑-๐๐	๑-๐๐	๑-๐๐
เขียน	๐-๓๐	๐-๓๐	๐-๓๐
แต่ง-ย่อ	๒-๐๐	๒-๐๐	๒-๐๐
จดหมาย	๑-๐๐	๑-๐๐	๑-๐๐
ไวยากรณ์	๑-๐๐	๑-๐๐	๑-๐๐
รวมเวลา	๕-๓๐	๕-๓๐	๕-๓๐

๔
 หลักสูตรชั้นมัธยมปลาย (ปีที่ ๔-ปีที่ ๖)

วิชา	รายการที่ต้องสอน
๒๑ หน้าที่พลเมือง และศีลธรรม	๒๑ หน้าที่พลเมือง ๑. หน้าที่พลเมือง ให้รู้จักหน้าที่ที่จะต้องปฏิบัติ ต่อครอบครัว ต่อหมู่คณะ ต่อชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ ให้รู้หน้าที่ที่พึงมีต่อรัฐ รู้หลักการบริหารราชการ ทหาร การเสียภาษีอากร การประถมศึกษา การจราจร การสาธารณสุข กฎหมายแพ่ง และอาญาบางส่วน ๒. ระบอบรัฐธรรมนูญ การ ประดิษฐานรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรสยาม บททั่วไปและบทบัญญัติสำคัญที่เกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ สถาปนาและแทนราษฎร คณะรัฐมนตรี และศาล สิทธิและหน้าที่ของชนชาวสยาม และการเลือกตั้ง ๓. การปกครอง ระเบียบราชการ บริหารแห่งราชอาณาจักรสยาม

วิชา

รายการที่ต้องสอน

การจักรเยียบเทศบาล ระเยียบข้าราชการ และพนักงาน
เทศบาล

ศีลธรรม

๑. ให้มีความซื่อสัตย์ต่อหน้าที่ ต่อตนเองและ
หมู่คณะ ให้รู้จักเกียรติของตนและรู้จักรักษาคำมั่น
สัญญา

๒. ให้เป็นผู้มีน้ำใจ มีจิตเมตตา กรุณา และ
โอบอ้อมอารี เพื่อเผื่อแผ่ คิดถึงประโยชน์ของหมู่คณะ
มากกว่าประโยชน์ของบุคคล หรือประโยชน์ของตน

๓. ให้มีน้ำใจเป็นนักกีฬา เช่นกล้าหาญ ไม่
เอาเปรียบ อวดตน ใจคอหนักแน่น และยุติธรรม

๔. ให้มีความสุภาพอ่อนน้อม รู้จักเคารพต่อบิดา
มารดา ครูบาอาจารย์ ผู้บังคับบัญชา เคารพต่อชาติ
ศาสนา พระมหากษัตริย์ และรัฐธรรมนูญ

๕. ให้มีความกตัญญู กตเวที ต่อผู้มีอุปการะคุณ
ตลอดถึงหมู่คณะ และชาติ บ้านเมือง

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ภาษาไทย

๖. ให้มีความมั่งคั่งในการใช้จ่าย
 ๗. ให้มีความอดสาหัสในการทำงานและในการอาชีพ ทำคนให้เป็นประโยชน์อยู่เสมอ
 ๘. ให้มีความสามัคคี รู้คุณค่าแห่งความสามัคคี และโทษแห่งการแตกร้างจากหมู่คณะ
 ๙. ให้รู้จักหลักเลียงรอบยมุขต่างๆ
 ๑๐. ให้รู้จักลักษณะของเพื่อนและการคบเพื่อน
- อ่าน ให้อ่านหนังสือที่กระทรวงธรรมการอนุญาตให้ใช้ในโรงเรียน สำหรับชั้นนั้นๆ
- ให้อ่านวรรณคดีไม่น้อยกว่าเล่ม ๓ เล่ม ให้ท่องจำได้ไม่น้อยกว่าเล่ม ๕๐ บรรทัด จำเรื่องที่อ่านได้อย่างละเอียด และรู้เหตุผลในเรื่องที่อ่านนั้นด้วย นอกจากนี้ต้องฝึกหัดให้รักการอ่านหนังสือให้มากขึ้นกว่าชั้นต่ำ
- เขียน ให้เขียนจากเนื้อเรื่องที่ง่ายเสมอ หนังสืออ่านสำหรับชั้น และรู้ความหมายของคำด้วย

วิชา

รายการที่ต้องสอน

แต่ง ให้เรียงความจากกระทู้ที่กำหนดให้ จาก
หัวข้อที่สั่งเขียนข้อใดอย่าง ๑ ข้อใดคนหนึ่งไม่ต้องสั่งเขียนข้อให้
ให้นักเรียนกล่าวเป็นความได้ทั้งอธิบายคุณและโทษ และ
พรรณนาตลอดจนเขียนรวมโวหารทุก ๆ อย่างได้เรียบร้อย
ในเรื่องเดียวกัน ต้องทวนความยากง่ายของเนื้อเรื่อง
ให้ได้ตามลำดับชั้น และให้ร่างจดหมายได้ด้วย

ให้หัดสนทนาโต้ตอบและรู้จักพูดในที่ประชุม เช่น
ในการโต้วาที ในการแสดงความคิดเห็น หรือการแสดง
ปาฐกถาอย่างง่าย ตลอดจนการแสดงสุนทรพจน์ หรือ
บทกวีนิพนธ์

ย่อ ให้รู้จักแก้ไขความสำคัญ ของเรื่องทุกอย่าง
ตลอดจนจดหมายที่เข้าใจความซับซ้อนหลาย ๆ ฉบับได้

ไวยากรณ์ เรียนจบอักษรวิจิตร วาจภาค วากย
สัมพันธ์ กยให้รู้เครื่องหมายวรรคตอน

*ภาษาอังกฤษ

อ่านและพูด ให้นักเรียนสามารถอ่านและอธิบาย
ความในหนังสือที่กำหนดให้ และในชั้นสูงขึ้นไปก็ให้

* ถ้าโรงเรียนใดมีความประสงค์จะสอนภาษาต่างประเทศภาษาอื่น กระทรวงธรรมการจะ
รับพิจารณา และอนุมัติเป็นราย ๆ ไป

วิชา

รายการที่ต้องสอน

สามารถอ่านและอธิบายความเรื่องง่าย ๆ จากหนังสือที่ไม่เคยอ่านได้ช่วยตามลำดับอย่างง่าย

ให้นักเรียนสามารถสนทนาโต้ตอบได้พอสมควร

วรรณคดี ให้เรียนรู้บทกวีไม่น้อยกว่าบึงละ ๒๐๐ บรรทัด และให้ท่องจำไม่น้อยกว่าบึงละ ๕๐ บรรทัด

เขียน ให้สามารถเขียนข้อความตอนใดตอนหนึ่งจากหนังสือที่เรียนแล้ว ให้สามารถเขียนข้อความจากหนังสืออ่านเล่นปัจจุบันอย่างง่ายขณะที่นักเรียนไม่เคยเรียนมาเลย และให้สามารถเขียนข้อความจากหนังสือพิมพ์รายวันและรายเคอน

แต่งและไวยากรณ์ ให้รู้กฎการแต่งประโยคคำถามและปฏิเสธ กฎการเปลี่ยนกริยาตามกาล และวิธีใช้กาลเหล่านั้น

กรรทวาจาก และกรรรมวาจาก (Voice)

เลขในและเลขนอก (Direct and Indirect Speech)

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ให้รู้จักแต่งประโยคโดยใช้อนุประโยคประกอบ
ให้รู้จักสัมพันธ์ และเปลี่ยนประโยคต่างๆ
ให้รู้จักการใช้คำส่วนต่างๆ ในไวยากรณ์
อุปสรรคอย่างง่าย ๆ (Prefixes)

เครื่องหมายวรรคตอน

การฝึกหัดในการแต่ง ให้นักเรียนสามารถแต่ง
เรื่องท้ออันให้ฟังแล้ว แต่งเรื่องพรรณนา หรือเล่าเรื่อง
เหตุการณ์ต่างๆ แต่งเรียงความจากหัวข้อที่กำหนดให้
และเรียงความจากหนังสืออ่าน

ให้รู้จักย่อเรื่องจากหนังสือโต้ตอบ

ให้รู้จักเขียนจดหมายธรรมดาได้ถูกต้อง

แปล ให้มีการแปลสำนวนจากหนังสือต่างๆ และ
หนังสือพิมพ์ สุกแต่แต่ครูจะหามาให้แปล

คณิตศาสตร์

เลขคณิต เศษส่วน เศษสิบไม่รู้จัก หั้วส่วน
ภาษีเงินได้ เกณฑ์ส่วน นาฬิกา รถไฟ การแข่งขันและ
กระแสน้ำ เทียบส่วนร้อย (ร้อยละ) กำไรและขาดทุน
ตัวแทน นายหน้า ประกันภัย ดอกเบี้ย เงินลดแท้ เงิน

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ลักษณะของธนาคาร สต็อกและเชอร์ คิคเคิลลีย์ บัญญัติไทรยางค์
อัตราส่วน ปฏิภาศ วิชเชิงผสม กรณศา

เลขเสนา รูปเส้นตรง วงกลม ลูกยาคัก และ
รูปอื่น ๆ อย่างง่าย ๆ

พีชคณิต บวก ลบ คูณ หาร การใช้วงเล็บ
แฟคเตอร์อย่างง่าย สมการชั้นเดียว แฟคเตอร์ คูณ
หารอย่างยาก ค.ร.น. ห.ร.ม. กรณศา บวก ลบ คูณ
หาร เศษส่วน สมการอย่างยาก สมการสองชั้นและ
หลายชั้น สมการควอดเรตติคชั้นเดียวและสองชั้น และ
โจทย์ที่ใช้สมการเหล่านี้

เรขาคณิต เรขาคณิตพื้นราบเบื้องต้น สมบัติของ
เส้นตรงและมุม มุมและด้านของรูปสามเหลี่ยม การ
เปรียบเทียบมุม และ ด้านระหว่างรูปสามเหลี่ยมสองรูป
สมบัติของเส้นขนานและรูปสี่เหลี่ยมด้านขนาน โลไซ
อย่างง่าย เนื้อทของรูปสี่เหลี่ยมและสามเหลี่ยมลักษณะ
ต่าง ๆ วงกลม สมบัติของคอร์คและแทนเจนต์ วงกลม

วิชา

รายการที่ต้องสอน

บรรพภายในและบรรพภายนอกอุปสามเหลี่ยมและรูปหลาย
เหลี่ยมด้านเท่า เส้นรอบวงและพื้นที่ของวงกลม โลหะ
ภาพพิสัยและให้สูตรพิชคณิตโดยเรขาคณิต สัมพันธ
ระหว่างวงกลมและรูปสี่เหลี่ยมมุมฉาก

การทำโจทย์ ว่าด้วยวิธีเขียนรูปเรขาคณิต ว่า
ด้วยข้อความที่กล่าวถึงข้างต้น

วิทยาศาสตร์

สูตร และ มวล สถานะทั้งสามของสสาร

มาตรฐานและหน่วยแห่งมวล ความยาว และ

เวลา

น้ำหนัก ความแน่น กฎของอาร์คิมิดีส ความถ่วง

จำเพาะ

ส่วนประกอบของสสาร อณู ปริมาณ ชาติ ชาติ—

ผสม สารประกอบ โลหะ อโลหะ

สมบัติของน้ำ การประปา การทำให้น้ำบริสุทธิ์

ส่วนประกอบและสมบัติของอากาศ สมบัติ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

สมบัติและวิธีทำ ในโตรเจน ออกซิเจน คาร์บอน
ไฮดรอกไซด์ และคลอรีน

สมบัติของ กำมะถัน คาร์บอน และโลหะที่
สำคัญ

กรด ค่าง เกลือชนิกสามัญ

ความร้อน การสามารถทำงานของความร้อน
กำลังงาน

อำนาจของความร้อน การขยายตัว อุณหภูมิ
เทอร์มิสเตอร์ การวัดความร้อน

ความจุความร้อน ความร้อนแฝง ค่าความร้อน
ของเชื้อเพลิง

ไอน้ำในอากาศ การส่งถ่ายความร้อน

แม่เหล็กธรรมชาติและประดิษฐ์ สนามแม่เหล็ก
เข็มทิศ สนามแม่เหล็กของโลก

ไฟฟ้าสถิต บวกและลบ โพรตอนและอิเล็กตรอน

ไฟฟ้ากระแส สลับและฉนวน ฟาแลบ เซลล์ไฟฟ้า

วิชา

รายการที่ต้องสอน

อำนาจของไฟฟ้าในทางแม่เหล็ก ความร้อนและเคมี แม่เหล็กไฟฟ้า

หน่วยไฟฟ้า แอมแปร์ วอลต์ โอห์ม วัตต์
กิโลวัตต์ชั่วโมง กฎของโอห์ม แอควมูเลเตอร์ ไดนาโม
มอเตอร์

แรง งานที่แรงทำ กำลังม้า โมเมนต์ของแรง
เครื่องกลผ่อนแรงชนิดสามัญ

แสงสว่างเป็นกำลังงาน แสงเดินในเส้นตรง การ
กระท้อนของแสง

การหักของแสง เลนส์ กล้องขยายชนิดสามัญ
นัยน์ตา สเปกตรัม

สิ่งมีชีวิต ส่วนอวัยวะสำคัญของพฤษ การหายใจและการย่อยอาหารของพฤษ การสืบพรรณของพฤษ
เห็ด แบคทีเรีย

สัตว์ ลักษณะของสัตว์ เซลล์ สัตว์ประเภทไม่
มีกระดูกสันหลัง อะมีบา ไคทรา ไส้เดือน มดแดง

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ภูมิศาสตร์
ประวัติศาสตร์สัตว์ที่มักจะตกส้นหลัง ปลา กบ วังรโลहित การหา
ไฟ อาหารและการย่อยอาหาร การสืบพรรณ

ภูมิศาสตร์

๑. ให้ทบทวนความรู้ ที่เกี่ยวกับดินฟ้าอากาศที่ได้
เรียนมาแล้วจากมัธยมต้น ให้ย้าดินฟ้าอากาศของเอเชีย
โดยเฉพาะในประเทศทางทิศตะวันออกเฉียงใต้๒. ให้รู้เหตุและผลของลมมรสุม ให้ย้าความ
สำคัญของลมมรสุมที่พามาสู่ประเทศสยาม๓. ให้เรียนทวีปออสเตรเลีย อาฟริกา และ
อเมริกาใต้๔. ให้เรียนภูมิศาสตร์อย่างละเอียด โดยเฉพาะ
ให้เข้าใจการเกี่ยวข้องระหว่างสยาม กับประเทศที่สยามรับ
สินค้าเข้ามาและส่งออก และเข้าใจในวิถีแห่งชีวิตและ
การอุตสาหกรรมของประเทศนั้นๆ ทั้งจะต้องรู้จักแผนที่
ด้วย

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๕. ให้เรียนทวีปยุโรปและอเมริกาเหนือให้หนัก
ไปในทางเศรษฐกิจ

๖. การอุตสาหกรรม ๗ อย่างต่อไปนี้ไม่มีข้อใด
อย่างไร มีที่ไหน และเกี่ยวกับดินฟ้าอากาศอย่างไร

ก. การเพาะปลูก

ข. การเลี้ยงสัตว์ และผสมสัตว์

ค. การขุดถ่านหิน และการเพาะสัตว์

ง. การป่าไม้

จ. การทำเหมืองแร่

ฉ. การหัตถกรรม

ช. การค้า

ให้นักเรียนรู้ การเหล่านี้โดยทั่วไปอย่างสังเขป
และโดยละเอียดในเรื่องที่เกี่ยวกับประเทศสยาม
ประวัติศาสตร์

ประเทศสยาม

๑. สยามก่อนไทยยกลงมาตั้งราชธานี

วิชา	รายการ ที่ต้องสอน
	๒. สยามสมัยสุโขทัยเป็นราชธานี ๓. สยามสมัยกรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ๔. ความเสื่อมของกรุงศรีอยุธยา ๕. สยามสมัยเจ้ากรุงธนบุรี ๖. สยามสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ๗. สยามสมัยปัจจุบัน ประเทศต่าง ๆ ในแหลมอินโดจีน พม่า มอญ เขมร ญวน กัมพูชา และมลายู เหตุผลที่ทำให้เสียอิสรภาพ แก่มหาอำนาจต่างประเทศ เหตุการณ์ทางการเมือง และโรคสมัยนี้ในปัจจุบัน ประเทศจีน เริ่มตั้งแต่เกี่ยวข้องกับฝรั่ง ค. ศ. ๑๘๓๔ เหตุ ที่เกิดสงคราม และผลที่ได้รับจากการสงครามกับฝรั่ง และญี่ปุ่น การเปลี่ยนแปลงการปกครอง ค. ศ. ๑๙๑๑ การจลาจลและคึกคักกลางเมือง ลัทธิของชนชั้นกษัตริย์ เหตุ การณ์ทางการเมือง และโรคสมัยนี้ในปัจจุบัน

วิชา

รายการที่ต้องสอน

ประเทศญี่ปุ่น

การตั้งอำนาจของโชกุน ตั้งรัฐบาลอย่างฝรั่ง
เหตุผลแห่งการสงครามกับจีน รัสเซีย เหตุผลแห่ง
มหาสงคราม ความเกี่ยวข้องกับแมนจู การก้าว
หน้าแห่งญี่ปุ่นในยุโรป เหตุการณ์ทางการเมือง และ
โอกาสอุบัติในญี่ปุ่น

โลกภายหลังมหาสงคราม

ผลแห่งมหาสงคราม สันนิบาตชาติ ลัทธิคอม
มิวนิสต์ และลัทธิฟาสซิสต์ ชาติต่างๆ ได้รวบรวมกันเป็น
หมู่เป็นเหล่า

วาทเขียน

ภาพของจริง

๑. หักใช้ของจริงที่ยาก และมีการสลักกันหลาย
อย่างยิ่งขึ้นกว่าในชั้นมัธยมต้น (ดอกไม้ ผลไม้ ใบไม้
และเครื่องใช้สอย)

๒. หักเขียนภาพสัตว์เป็นเงาและเป็นมันเงา
มากขึ้นตามลำดับ

วิชา

รายการทของสอน

๓. หักเขียนของอ่อนนุ่ม เช่น ผ้าขาวม้า ฯลฯ

ภาพประดิษฐ์

๑. หักผลกลวกลายเครือเถาหรือดอกไม้ลงในภาพ
เหลี่ยมต่าง ๆ และลงในรูปที่ยากขึ้น เช่น กระดาษต้นไม้
พืชม้าคว่ำ แก้วกัน รูปโล่ ฯลฯ

๒. ประดิษฐ์ตัวอักษรทั้งไทย และ อังกฤษ ลงในที่
และรูปต่าง ๆ เช่น โปสเตอร์การกุศล การวันเกิด การกุศล
ความสุขปีใหม่ หน้าปกหนังสือ ฯลฯ

๓. ทำกระดาษติดแม่พิมพ์ และ ฟันโปสเตอร์การกุศล

๔. หักผลกลายไทย หักเขียนห้วงนาค กระจุก
เทพนม ฯลฯ

ภาพความจำ

๑. หักเขียนภาพใดภาพหนึ่งอย่างง่าย ๆ ที่เคย
เห็นมาแล้วจากภาพจำ

๒. เอาของง่าย ๆ มาวางให้ดู เก็บเสีย แล้ว
ให้เขียนจากภาพจำ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๓. หักว่างภาพสะกิดซี่ง่าย ๆ ได้

หมายเหตุ

ในชั้นมัธยมปลายหักให้นักเรียน

๑. มีความสังเกต ความจำ ความคิด ความละเอียดละออ และรู้จักความสวยงามยังงั้น

๒. รู้จักเส้นเด่นขึ้นเด่นลง รู้จักเทียบส่วน และรู้จักของใกล้และของไกล

๓. รู้จักเล่ห์เหลี่ยมของการบรรยาย สำนายังชน หักทบสั แรเงา ตกเส้นทวยสัหนัก ความสวยงามแห่งการสลัษั

๔. รู้จักแรเงาด้วยดินสอคำ ด้วยถ่าน ด้วยเส้นปากกาลงหมักจีน

๑. การพับและตัดกระดาษ ให้รู้จักพับและตัดกระดาษให้ยากขึ้น

๒. การบน หักบนของเล่น ของใช้ให้ยาก และประณิตยงั้น

การผสม (ชาย)

วิชา	รายการที่ทดสอบ
การผสมและ การเรือน(หญิง)	๓. การสาน รู้จักสานเครื่องใช้ต่าง ๆ ด้วย ไม้ไผ่ หวาย ก้านลาน ใบลาน และอื่นๆ ให้เป็น ลวดลายต่างๆ
	๔. การช่างไม้ รู้จักทำเครื่องใช้ต่างๆ ให้รู้จัก การเย็บ การปัก การถัก การร้อย และการช่างเย็บเคล็ด ยากขึ้นกว่าที่เคยเรียนมาแล้วใน ชั้นมัธยมต้น และสามารถทำได้ด้วย
	๑. ให้รู้จักจัดแต่งบ้านเรือน
	๒. ให้รู้จักรักษา ความสะอาด ของบ้าน เรือน และเครื่องนุ่งห่ม
	๓. ให้รู้จักการเลือกอาหารและ การปรุงอาหาร ๔. ให้รู้จักหน้าที่ของภรรยา ๕. ให้รู้จักหน้าที่ของมารดา เช่น บริหารร่างกาย ระหว่างตั้งครรภ์ และวิธีเลี้ยงทารก

วิชา	รายการที่สอน
พลศึกษา	๑. ถ้าสามารถจัดให้มีเวลาสำหรับพลศึกษาและกีฬาซึ่งอยู่ในความควบคุมและฝึกสอนของครูได้ทุกวันได้ยิ่งดี แต่ถ้าหากไม่มีเวลา จะจัดให้มี ๒ วันต่อหนึ่งสัปดาห์ก็ยังดี และเพื่อความสะดวกจะใช้ตอนปลายชั่วโมงสุดท้ายของวันก็ได้ ทั้งนี้เพื่อให้นักเรียนได้รับการพลศึกษาทั่วๆ หน้าที่กันและบ่อยๆ ๒. ฝึกหัดกายบริหารท่ามือเปล่า และมีเครื่องอุปกรณ์ประกอบอีกด้วย เช่น ฟลอร์, อินเคียนคลับ ฯลฯ ๓. ฝึกหัดให้นักคนส่วนห้อยโหน มี รววเดี่ยว, รววกู่, ห่วง ฯลฯ ๔. ฝึกหัดเป็นรายบุคคลสำหรับผู้ที่มันส์ดี เช่น ักักคนส่วนห้อยโหน, มวย, ญูญิตซู, กระบี่กระบอง ฯลฯ ในเวลาเลิกเรียนแล้ว ๕. มีการฝึกหัดกรีฑาสำหรับรุ่นกลางและรุ่นใหญ่ เช่น วิ่งเร็ว, วิ่งข้ามรั้ว, ฟันแหลน, กระโดดไกล ฯลฯ

วิชา

รายการที่ต้องสอน

๖. ผูกเหล็กเล่นกีฬาที่เป็นชุด เช่น ฟุตบอล, บาสเกตบอล, เนตบอล ฯลฯ

๗. ขอบรมทางใจ คือ ให้น้ำใจและกายสมเป็น นักกีฬาจริงๆ จะเป็นผู้เล่นผู้ใดก็ตาม ต้องกระทำตนเป็น นักกีฬาเสมอ เช่น เป็นคนที่ไม่เห็นแก่ตัว, รักหมั่นรักคณะ ทำตนเพื่อประโยชน์ส่วนรวม การควบคุมสิ่งของตนจะต้อง ขอบรมและปลุกใจกันเสมอเป็นนิตย์ จะต้องเข้มงวดกวดขัน ขนเป็นลำดับ ทำผิดต้องทำโทษ ทำดีต้องยกย่อง สรรเสริญ เพื่อยินยอมอย่างทศสยไป

๘. การขอบรมทางจรรยา ก็ควรมีเสมอ เมื่อ เห็นข้อขาดตกบกพร่อง ต้องจัดการแก้ไขทันที

ให้เรียนรู้จบหลักสูตรวิชาลูกเสือเอก

วิชาลูกเสือ
สำหรับชาย

ให้เรียนรู้จบหลักสูตรอนุสมาชิกชั้นเอก

อนุสภากาชาด
สำหรับหญิง

พิมพ์ที่โรงเรียนช่างพิมพ์ วัดสังเวช ปากคลองบางลำพูบน พระนคร

พระเสริมวิชาพล ผู้พิมพ์โฆษณา ๒๐.๒.๘๐

